

תנחומא (אות ג') שסיפר ליוסף את החלום עם כמה שינויים כדי לבדוק אותו.

פסוק כ"א. ולא נודע כי באו אל

קרבנה. באמת במציאות

לא ניכר על אדם כמות האוכל שאוכל,

והשטמ"ק בערכין (י"ט א' אות ג') כתב בשם

הרא"ש שהדבר ידוע שאדם כבד יותר בבוקר

קודם אכילה מאחר אכילה (ותמוה שבזמנינו

מודדין תינוקות לפני ואחרי האוכל לדעת

כמה הוסיפו במשקל).

פסוק כ"ה. את אשר האלקים עשה

הגיד לפרעה. לכאורה הי'

צ"ל את אשר יעשה בלשון עתיד, ועי'

אוה"ח.

פסוק כ"ו. שבע פרת וגו' שבע שנים

הנה. צ"ב מנ"ל שזה שבע

שנים ולא ז' שבועות או חדשים (ותירצו

דפרות זה סימן לחריש, וחרשו רק פעם אחת

בשנה).

בדעת זקנים (להלן פסוק כ"ז, וכן ס"ל לרבנן

במד"ר פ"ט ט') פי' שמן הדין הי' צריך

להיות מ"ב שנים רעב במצרים, כיצד ז' פרות

וכו' וע"י תפילת יוסף נחסרו עד ז', בא יעקב

ונחסרו עד ב' הרי מ' נחסרו ונפרעו להם

בימי ירמי', ולכאורה למדרש זה הי' צריך

להיות במצרים מ"ב שנות שובע דאע"פ

ששנות הרעב נתבטלו אבל שנות השובע לא

התבטלו (ובמה שלא הי' רעב לא נקרא שהי'

שנות שובע).

בעצמו, וע"כ שידע לדבר קצת בשפה

המצרית, וכל אדם זר מכיר במשך הזמן את

המילים הנצרכות לדעת בשפת המקום, אלא

אמר שלא שולט בשפה המצרית עד כדי כך

שאפשר למנותו על מצרים (וצ"ל שלא רצה

לשלוט בשפה המצרית, דאם הי' רוצה בודאי

הי' קולט).

שם. פרש"י וכתוב בנימוסי מצרים שאין

עבד מולך ולא לובש בגדי שרים.

משמע שבמצרים היו בגדים מיוחדים

לשרים, ולא הי' שייך להיות שר בלי ללבוש

בגדים אלו, ושר המשקים הי' בטוח שע"י

שיוסף יפתור את החלום הוא יעלה לגדולה

(וכדאיתא במד"ר פ"ט ז' אע"פ שהזכיר אותו

הוא מבזהו, שהי' יודע לאיזה גדולה הוא

נכנס), והי' אכפת לו אפי' אם רק יתמנה

לשר ולא רק שלא ימלוך (ועי' חזקוני ב'

טעמים, דפחד שיתנקם בו, או שהמלך יכעס

עליו).

פסוק ט"ז. אלקים יענה את שלום

פרעה. צ"ב מנ"ל שהפתרון

יהי' לטובה, האם יוסף בירכו שהפתרון יהא

לטובתו, ובאמת כיון דאיתא בברכות (נ"ה ב')

שכל החלומות הולכים אחר הפה, א"כ הי'

באפשרותו של יוסף לפתור את החלום

לטובה (ועי' ספורנו ואוה"ח).

פסוק י"ח. בריאות בשר ויפת תאר.

הנה לעיל (פסוק ב') כשחלם

כתוב להיפך יפות מראה ובריאות בשר, ועי'